

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-10-07

Lungor - fibrinstrumpa, konventionell radiologi (SÄS)

Syfte

Radiologisk metod för undersökning av lungor vid utredning av ovanstående frågeställningar.

Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

Metodmall

Us kod/Us namn

320 897/ Lungor, med kontrast i kateter eller sond

Indikation

Fibrinstrumpa

Förberedelser

- ID-kontroll.
- Längd och vikt.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- EKG-elektroder ska tas bort.
- Andningsinstruktioner till patienten.
- Graviditet ska ej tillfrågas.
- Gonadskydd ska ej användas.
- Inget raster på barn under 20 kg.

- Medföljande i rummet ska bära strålskydd.

Kontrastmedel

Omnipaque 300mg/ml jod-kontrast.

10 ml kontrast (Stående ordination).

Bildtagning/Projektioner

Frontal

Position: Patienten står med bröstet mot detektorn (PA), eller sitter med ryggen mot detektorn (AP).
Axlarna något framåtdragna.

Centrering: Mamillhöjd, väl inblandad.

Vinkel: 0

FFA: 180 cm

Kriterier: Hela lungan ska vara avbildad.
Skapula hålls utanför lungfältet så mycket som möjligt.
Väl inandat.
CVK-slangen ska kunna följas i sin helhet.
Sidomarkering väl synlig.
Markering på bilden hur den är tagen,
tex "Sittande AP"

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

OBS: Kontrollera i bilden att du kan följa katetern ner mot hjärtat. Ligger katetern ner mot hjärtat kan du gå vidare med en frontaltbild med kontrast. Kan du inte följa katetern ner mot hjärtat kontaktar du radiolog (1229) för att stämna av om kontrast ska injiceras.

Frontal

Kontrast: 10 ml Omnipaque 300mg/ml
jod-kontrast. Kontrast injiceras utan
att infarten spolas.

Position: Patienten står med bröstet mot
detektorn (PA), eller sitter med
ryggen mot detektorn (AP).

Axlarna något framåtdragna.

Centrering: Mamillhöjd, väl inblandad.

Vinkel: 0

FFA: 180 cm

Kriterier: Exponering direkt efter kontrast.

Hela lungan ska vara avbildad.

Skapula hålls utanför lungfältet så mycket
som möjligt.

Väl inandat.

CVK-slangen ska kunna följas i sin helhet.

Sidomarkering väl synlig.

Markering på bilden hur den är tagen,

tex "Sittande AP"

Mängden kontrast anges i bilden.

Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inblandning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.

- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Informera om när och från vem patienten får svar samt skicka patienten eller be patienten vänta på svar.

Referenser

-

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Carolin Karlsson, Röntgensjuksköterska, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Patrik Pettersson, Sjukhusfysiker, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Innehållsgranskare

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, Verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok skelett, lungor, infiltrat, stas, tub-läge, pneumothorax, TB, pleurit, flank, fibrinstrumpa, revben, sternum, barnlunga

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-214

Version: 3.0

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-10-07